

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

ливостями обраного виду економічної діяльності, нюансами ринкового аналізу, оцінити ситуацію по можливим ризикам тощо. Під час такої роботи студент повинен самостійно зібрати статистичну інформацію, відновити за похідними ознаками дані, яких не вистачає, зробити власні висновки щодо ситуації на ринку та можливостях просування продукції. На протязі виконання індивідуальної роботи студенти отримують консультації, по виниклих питань від викладача.

Підводячи підсумки слід сказати, що самостійна робота займає один з провідних напрямків у формуванні сучасного фахівця, сприяє формуванню у студентів ініціативності, самостійності, цілеспрямованості, спонукає отримувати інформацію з різних джерел, активно залучає до пошукової роботи.

Література

1. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: підручник для студентів педагогічних факультетів / Олександра Яківна Савченко. – К. : Генеза, 1999. – 356 с.

УДК 378.333.71

РОЛЬ SOFT SKILLS У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Т.В. Савченко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності») дозволяють випускникам ЗВО бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. ЗВО повинен мати свою політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та викладачів (через систему професійного розвитку/підвищення кваліфікації). Ця політика також зумовлює співпрацю з працедавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал ЗВО.

Метою дослідження є виявлення засобів та методів для відображення у робочих документах, що забезпечують освітній процес, практику застосування soft skills під час навчальних занять.

Перше згадування про набуття соціальних навичок відбувається при складанні освітньої програми у розділі «Програмні компетенції» підрозділ «Загальні компетенції».

У межах цього підрозділу заклад вищої освіти має продемонструвати, що певна освітня програма дозволяє здобувачеві набути ті soft skills, що зумовлені цілями освітньої програми, зокрема подальшою професійною діяль-

ністю випускника програми.

Soft skills має відображатися через загальні компетенції такі як:

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 9. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК 10. Здатність управляти своїм часом.

Для цього уважно вивчаються загальні (обов'язкові) компетенції, що наведені у стандарті і додаються додаткові загальні компетенції за необхідністю.

Загальні компетенції наведені в освітній програмі відображають в першу чергу в обов'язкових компонентах.

Також, підтвердження застосування soft skills відбувається через відображення в освітній програмі в розділі «Викладання та навчання», наприклад:

Викладання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу. Контактні години побудовані у формі лекцій, семінарів та практичних занять в інтерактивному форматі. Самостійна робота студентів здійснюється під керівництвом викладача та передбачає опанування наукової та науково-методичної літератури фахової спрямованості та виконання на її основі індивідуальних та/або командних проєктів, розв'язання бізнес-кейсів, роботу у глобальних віртуальних командах в рамках міжнародного дослідницького проєкту. Останній рік навчання завершується публічним захистом магістерського дослідження.

І останнім кроком відображення застосування прийомів для оволодіння соціальними навичками є додавання розділу в робочій програмі: «Методи навчання»

Основними методами навчання в ході викладання дисципліни є: аналітичні, індуктивні, дедуктивні, словесні, наочні, практичні, інтерактивні.

Для розкриття змісту розділу можна використати наступний матеріал:

Групи інтерактивних технологій: інтерактивні технології кооперативного навчання, інтерактивні технології колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань. Інтерактивні технології кооперативного навчання: парне навчання, ротаційні (змінювані) трійки, квадро-парне навчання, карусель, робота в ма-

лих групах, діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації, коло ідей, акваріум Інтерактивні технології колективно-групового навчання: загальне коло, мікрофон, незавершені ідеї, мозковий штурм, броунівський рух, мозаїка, casemethod, дерево рішень. Технології ситуативного моделювання як ігрове моделювання явищ: симуляції або імітаційні ігри, суд prose, драматизація. Технології опрацювання дискусійних питань: метод визначення позиції, відстоювання заданої позиції, зміна позиції, порівняння альтернативних позицій, дискусія, дебати, ток-шоу.

«Soft skills» — соціологічний термін, який відноситься до емоційного інтелекту людини, свого роду перелік особистих характеристик, які так або інакше пов'язані з ефективною взаємодією з іншими людьми. Це навички, прояв яких достатньо важко виявляти, безпосередньо визначати, перевіряти, наочно демонструвати. Але наявність саме цих навичок становиться вирішальними для працевлаштування у сучасному світі: вміння комунікувати, уникати конфліктів, самоудосконалюватись, шукати інформацію, працювати в команді у подальшому може забезпечити ефективне працевлаштування.

Список літератури

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.
2. Методичні рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми. Затвердженні рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29 серпня 2019 р. № 9
3. Порадник щодо заповнення відомостей самооцінювання освітньої програми. Затвердженні рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29 серпня 2019 р. № 9

УДК 004.738.5:378.091.12:159.943.7

ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ SOFT SKILLS ПРИ РОЗГОРТАННІ ТРЕНІНГОВИХ ПЛАТФОРМ

**О.С. Бодюл, Ю.В. Борцова, О.С. Бойцова,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Індустрія програмування пішла далеко вперед за останнє десятиріччя і з кожним днем розвивається все динамічніше. Інженери, зайняті в цій сфері, які хочуть розвивати кар'єру, повинні мати як технічні, так і нетехнічні навички (soft skills).

Soft skills - це сукупність непрофесійних навичок важливих для кар'єри. Вони відповідають за успішний робочий процес, високу продуктивність і є непов'язаними з конкретною сферою.

184	РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Л.В. Іванченкова, Г.О. Ткачук, Л.Б. Скляр, В.С. Іванченков, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	410
185	ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ: МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД Л.В. Іванченкова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	412
186	«ПРОЯВЛЯТИ ПОВАГУ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОГО І КУЛЬТУРНОГО РІЗНОМАНІТТЯ»: ЗНАЧЕННЯ ПРОГРАМНОГО РЕЗУЛЬТАТУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 242 «ТУРИЗМ» М.Л. Орлова, С.С. Шекера, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	413
187	ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ЗВО ПРИ ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ Л.К. Овсянникова, С.С. Орлова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	417
188	ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ НА РИНКУ ПРАЦІ О.О. Голубьонкова, К.Ю. Соколюк, М.Г. Брайко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	419
189	ЗАХОДИ ПО ВИРІШЕННЮ ПРОБЛЕМ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ О.В. Макарова, О.М. Котузаки, К.Г. Іоргачова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	420
190	ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ Ю.О. Бровкіна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	423
191	РОЛЬ SOFT SKILLS У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Т.В. Савченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	424
192	ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ SOFT SKILLS ПРИ РОЗГОРТАННІ ТРЕНІНГОВИХ ПЛАТФОРМ О.С. Бодюл, Ю.В. Борцова, О.С. Бойцова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	426
193	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОВІДНИКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ З ТЕПЛОФІЗИЧНИХ ВЛАСТИВОСТІ РЕЧОВИН ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 141 «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА», 142 «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» ТА 144 «ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКА» О.Я. Хлієва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	428
194	РОЛЬ ПРОФІЛЬНОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ З ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА БЕЗПЕКИ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ О.О. Антіпіна, Л.С. Гураль, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	431

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ